

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Miljø- og utviklingsministeren

Slett u-landsgjelda (SLUG)
c/o Kirkens nødhjelp
Postboks 7100 St. Olavs plass
0130 Oslo

Deres ref.: Brev av 14.05.2009

Vår ref.: 08/02504-55

Dato: .07.2009

Norsk støtte til Verdensbankens strategiske klimafond

Jeg viser til de frivillige organisasjonenes brev av 14. mai 2009, formidlet av SLUG.

Jeg er i stor grad enig i situasjonsbeskrivelsen i brevet. Det er liten tvil om at en radikal opptrapping av finansieringen av klimatilpasning i Sør er nødvendig. Basert på prinsippet om i-landenes historiske hovedansvar for dagens klimaendringer, så vel som prinsippet om at forurenseren skal betale, er kravet om betydelig finansiering fra Nord legitimt.

Dette fritar ikke utviklingslandene fra selv å mobilisere nasjonale ressurser til klimatilpasning, særlig ikke de store utslippslandene blant dem. Tilpasningsstøtte til de fattige landene er imidlertid et hovedansvar for den rike verden. Dersom de industrialiserte landene "leverer" på dette punktet, kan dette i seg selv bli en viktig isbryter i klimaforhandlingene, som nå preges av en betydelig tillitskløft mellom industrialiserte land og utviklingsland.

Jeg er i prinsippet også enig i at bidrag til klimatilpasning i fattige utviklingsland bør gis som bistand på rene gavevilkår; ikke som lån. Dere har selvsagt rett i at lån, uansett hvor myke de måtte være, nødvendigvis generer tilbakebetalingsforpliktelser. Som et foregangsland på gjeldsområdet ønsker Norge selvsagt ikke å bidra til unødvendig ny gjeldsakkumulering i utviklingsland.

Fra norsk side er da også lån til klimatilpasning helt utelukket. Norsk bistand gis på gavevilkår. Dette gjelder selvsagt også norsk bistand til klimatilpasning, enten det er via bidrag til de FN-baserte tilpasningsfondene (Spesialfondet og MUL-fondet), gjennom de multilaterale utviklingsbankene eller gjennom bilaterale kanaler.

Når det gjelder Verdensbankens strategiske klimafond (én av de to hovedsøylene i Climate Investment Funds), består dette inntil videre av tre pilotprogrammer; et program for klimatilpasning (*Pilot Program for Climate Resilience, PPCR*), et program for fremme av ren energi i utviklingsland

(Scaling up Renewable Energy in Low-Income Countries, SREP) og et program for å bekjempe klimagassutslipp ved avskoging og skogferringelse (Forest Investment Program, FIP).

Det er riktig at Norge har gitt et tilsagn på USD 50 mill til de strategiske klimafondene. Disse midlene er i sin helhet forbeholdt skoginvesteringsfondet, der Norge ved Klima- og skogprosjektet i Miljøverndepartementet også har inntatt en lederrolle i forhandlingene om programdesign. Vi vil nå vurdere også å bidra til de ovenfor nevnte programmene for klimatilpasning og ren energi.

Det er også riktig at de strategiske klimafondene i Verdensbanken består av en kombinasjon av både gavemidler og lånemidler – på myke vilkår – fra de giverlandene som har bidratt. Når det gjelder PPCR spesielt, har flertallet av bidragsyterne skutt inn rene gavemidler. Det er kun UK som skiller seg ut, ved å ha bidratt med subsidierte lånemidler. Siden UK er en tung giver i programmet, består PPCRs midler i dag av om lag 50 % myke lån og 50 % gavebistand. Det er imidlertid grunn til å understreke at utviklingslandene står fullstendig fritt til selv å velge om de vil benytte seg av låneopsjonen, eller om de kun ønsker å benytte seg av programmets gavebistand.

Dersom Norge velger å supplere vår tilpasningsbistand gjennom FN-systemet ved også å støtte Verdensbankens tilpasningsprogram, vil vi evt. gjøre dette basert på følgende begrunnelse:

- Det vil styrke gavekomponenten i PPCR
- Vi vil få innflytelse på bruken av programmets midler
- Vi vil i så måte evt. kunne bidra til at gavemidlene forbeholdes de fattigste landene

Jeg synes ikke dette er noen dårlig programerklæring.

Avslutningsvis; når Norge vurderer hvor vi ønsker å kanalisere våre klimamidler, gjør vi som svoren "multilateralist" klokt i også å ta hensyn til hvilke kanal-preferanser andre giverland har. Det er ingen hemmelighet at noen giverland ofte foretrekker å bruke Verdensbanken, gjerne basert på en effektivitetsvurdering. Det er i så måte ikke tilfeldig at G8-landene veier meget tungt i de over 6 mrd dollar som hittil er stilt i utsikt til Verdensbankens klimainvesteringsfond. Jeg mener det ville være svært uklokt av Norge å unnlate og "melde seg på" som deltaker i dette samarbeidet, basert på et kriterium om at klimabistand til fattige utelukkende bør gis på rene gavevilkår. Vi kan mene dette (hvilket vi gjør), men for meg forblir svaret like fullt: *det er nesten alltid bedre å melde seg på enn å melde seg ut.*

Norge er med i Verdensbankens strategiske klimafond fordi vi ønsker å få utrettet noe. Det har vi ingen grunn til å ha dårlig samvittighet for.

Jeg ber om at SLUG formidler dette svaret til de øvrige organisasjonene.

Med hilsen

